

ИНСТИТУТ ЗА ЕНЕРГИЕН МЕНИДЖМЪНТ

1000 София, ул. "Лега" № 5, Т. 02 980 07 14, Е. emi@emi-bg.com

НАРОДНО СЪБРАНИЕ

Вх. № КЛП-010-00-2
дата 14.09.2020 г.

Изх. №EP-07/11.09.2020 г.

ДО

Г-Н ПЕТЪР КЪНЕВ

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ИКОНОМИЧЕСКА ПОЛИТИКА И ТУРИЗЪМ
В 44-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ**

КОПИЕ:

Г-Н ВАЛЕНТИН НИКОЛОВ

**ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА ПО ЕНЕРГЕТИКА
В 44-ТО НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ**

**Относно: Становище на Института за енергиен мениджмънт по проект на Закон за
индустриалните паркове, предложен от Министерския съвет на Република
България**

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН КЪНЕВ,

Във връзка с обявения на уебсайта на Народното събрание проект на Закон за индустриалните паркове (<https://www.parliament.bg/bg/bills/ID/163316/>) Институтът за енергиен мениджмънт (EMI) изразява следното становище:

Независимо, че EMI подкрепя приемането на закон с подобен обхват, намираме, че представеният вариант следва да бъде ревизиран като концепция в няколко основни направления, които са изложени конкретно по-долу. На тази база предложението ни е законопроектът да бъде преосмислен на експертно ниво преди да бъде внасян за обсъждане и гласуване в пленарна зала.

EMI има и коментари по конкретни текстове от предложението, но в по-голямата си част тяхната корекция е функция от принципните проблеми, посочени по-долу, които, както вече подчертахме, за нас налагат първоначалното преосмисляне на концепцията в някои основни направления. Предвид профила на EMI, изложените коментари са свързани преди всичко с енергийните аспекти, които произтичат от законопроекта.

На този фон EMI предлага на Вашето внимание коментарите си в два основни аспекта – относно ролята на държавата в процеса на развитие на индустриалните паркове и относно изложеното по повод енергийната инфраструктура.

ЗА РОЛЯТА НА ДЪРЖАВАТА В ПРОЦЕСА НА РАЗВИТИЕ НА ИНДУСТРИАЛНИТЕ ПАРКОВЕ

Според нас тази роля следва да се преоцени след изричен и много детайлен дебат, вкл. и в контекста на определението за тях, дадено в чл. 4 от законопроекта. Това се отнася както до защитата на инвестициите, така и до конкретния режим, свързан с енергийния пазар.

В принципен план като цяло нашето становище е, че ролята на държавата в процеса на администриране и контрол от една страна е несъответстващо голям – на практика законопроектът изглежда като такъв, повече писан да обслужва държавния контрол и да налага едностранно някакви позиции, отколкото да стимулира частните инвестиции. В това отношение е показателен напр. фактът, че законопроектът предвижда много силно квотно участие на държавно или общинско ниво (чл. 8). Нашето разбиране е, че такъв подход е в противоречие с целите на закона, както са дефинирани в чл. 2, където частните инвестиции явно са заложени като водещи.

Конкретно, в контекста на развитието на взаимоотношенията по повод индустриалните паркове през призмата на енергийния сектор, бихме искали да подчертаем разбирането си, че при подготовката и приемането на закона държавата има задължение да се съобрази с установения правов ред за функциониране на енергийния пазар, който ред е очертан най-вече в европейското законодателство. Това законодателство е транспонирано или директно приложимо и в България като страна – член на ЕС и промяната на основни принципи в това отношение – особено със закон, който не е специален спрямо енергийния сектор – трудно може да бъде защитена.

ЗА ЕНЕРГИЙНАТА ИНФРАСТРУКТУРА В РАМКИТЕ НА ИНДУСТРИАЛНИТЕ ПАРКОВЕ

В процедурен план предлагаме законопроектът и в тази му част да бъде обект на същностна преоценка, при това не в рамките на обсъждания законопроект, а в контекста на нарочно обсъждане в светлината на Закона за енергетиката. Моля да отбележите разбирането ни, че по отношение на енергийния пазар, ползването на енергийните мрежи и свързаните с тях взаимоотношения, вкл. и лицензионния режим, Законът за енергетиката е специалният нормативен акт и „претупването“ на темата в преходни и заключителни разпоредби на друг закон, макар и чрез опита това да се направи с повече детайли, за нас не само не е подходящо, но може да създаде много повече проблеми, отколкото такива да бъдат решени. В тази връзка бихме искали да посочим и виждането ни, че при приемане на споделената в законопроекта логика, освен изменението в Закона за енергетиката ще са необходими и редица изменения в други нормативни актове, вкл. и в контекста на енергийното регулиране. Ето защо не е логично дори да се прави опит чрез преходни и заключителни разпоредби да се налагат концептуални изменения в основни направления на енергийния сектор (като разпределение и снабдяване с енергия).

На второ място, конкретно в тази връзка за нас е налице объркване, неясна и непълна регламентация, свързана с използването на енергийната инфраструктурата в индустриалните паркове, вкл. и по отношение ползването на вече съществуваща такава в рамките на т.нар. „затворени мрежи на техническа инфраструктура“ (чл. 7 ал. 1, в т.ч. и т. 3 относно електроразпределителната мрежа). Това се отнася до елементи като право на собственост, заварени положения, ограничаване на лицензионни територии, технически аспекти и много други.

Цялостното впечатление, което се налага, е че и в това отношение чрез законопроекта на преден план излиза командно-административният подход, който на практика представлява едностранно налагане на правила от страна на държавата, които нямат нищо общо с реалностите на пазарното развитие – последното е особено валидно в областта на енергетиката.

За индустриалните паркове се предвиждат промени, които от една страна не съответстват на логиката на енергийния пазар, а от друга – тези промени налагат едностранно посегателство върху бизнес, развиван с години в контекста на конкретна юридическа, икономическа и технологична логика и при строга регулаторна среда, която също се развива. Допълнително прави впечатление и обстоятелството, че в момент, в който пазарът се отваря все повече, вкл. и с оглед свободния избор на доставчици на електроенергия, чрез законопроекта се налага обратна тенденция. Във връзка с посоченото, за ЕМІ е наложително да бъде преосмислена първо логиката, а после и формулировката на съответните текстове като напр. чл.11 ал.2, чл.13 ал.2, чл.16 ал.1 и др.

За нас такъв подход е абсолютно неприемлив, тъй като противоречи както на основни икономически принципи, така и на действащото законодателство, свързани както с принципното насърчаване и развитие на инвестициите, така и конкретно с развитието на енергийния пазар. Бихме искали отново и специално да подчертаем, че ако те се приемат в предлагания вид, ще се наруши развивана с години система от взаимоотношения на участниците на енергийния пазар, в т.ч. и лицензианти с действащи лицензи; ще се наложи преосмисляне и на натрупана през годините регулаторна практика от страна на енергийния регулатор; със сигурност ще се наложи основна преоценка и на редица подзаконовни нормативни актове, регламентиращи пазарните взаимоотношения и др. Конкретни текстове от законопроекта (чл.16 ал.1, чл.25 т.7 и т.9 и др.) не само са неясни от гледна точка на обхвата и приложението им, но на практика затвърждават подход, който е в остро противоречие с развитието на енергийния сектор досега и не може да намери адекватна юридическа, техническа и икономическа обосновка, вкл. и в контекста на европейското законодателство (конкретно Директива 2019/944 относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и др.).

В резюме в това отношение може да се подчертае, че на практика, като се има предвид и казаното по-горе за цялостния подход към контрола над индустриалните паркове, чрез този закон държавата би накърнила частен бизнес за сметка на тези паркове като стопански субекти, контролирани от държавата или общините.

Посочените по-горе аспекти лесно могат да бъдат обосновани с предлаганите изменения в Закона за енергетиката съгласно Параграф 7 от преходните и заключителни разпоредби.

Като най-фрапантен пример във връзка с изложеното по-горе бихме посочили разпоредбите на новия чл.51а в Закона за енергетиката, предвиден в Параграф 7 т.5 от преходните и заключителни разпоредби на законопроекта. Извън този текст обаче съществуват и редица други проблеми, свързани с обезпечаване на нормалното функциониране на енергоразпределението на територията на индустриалните паркове (собственост, технологична и кадрова обезпеченост и др). Предвид концептуалния характер на коментара ни на този етап ще ограничим изложението си в това отношение дотук.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

ЕМІ изразява категоричното си становище, че ако законопроектът бъде приет в предлагания му вид, вкл. и с тези изменения и допълнения, които се отнасят до енергийния сектор, единственото, което ще се получи, е да се създадат предпоставки за дълги и непрекъснати спорове както между държавата чрез нейните институции и лицензиантите в областта на енергетиката, така и конкретно между операторите на мрежи и съответните потребители на енергия. Същевременно, предвид сферата, за която ще се отнасят подобни спорове, до решаването им дейността в индустриалните зони на практика може да бъде блокирана. Подценяването на тези въпроси ще доведе реално не само до проблеми за цялостното функциониране на индустриалните паркове, но и до съществени загуби на действащите на територията им търговски субекти.

Налагането на подобен подход би било илюстрация за противоречащо на пазарната логика отношение към реализирани вече инвестиции, което безспорно ще накърни както инвестиционния климат в страната, така и оценката му в контекста на стремежа за привличане на повече инвестиции.

Ето защо ЕМІ предлага законопроектът да бъде преосмислен, а конкретно за текстовете, свързани с енергийния сектор, да се проведе отделна дискусия на база на предварително разработена от вносителите концепция, която се базира на енергийното законодателство. В рамките на тази дискусия следва предварително да намерят отговори всички въпроси, поставени от ЕМІ и от другите заинтересовани лица, предоставили своите позиции.

ЕМІ потвърждава готовността си да участва в такъв тип обсъждания.

С уважение